

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΑΡΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1965

Α΄.

ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1965 πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ
τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης

Α΄. Σύνταξις.— Κατὰ τὸ λήγον ἔτος 1965 συνεχίσθη ἰκανοποιητικῶς ἡ ἀνασύνταξις καὶ συμπλήρωσις ἄρθρων τῶν ἀπὸ τοῦ γ- καὶ δ- ἀρχομένων σειρῶν. Ἰδιαιτέρως προσοθήθη ἡ συμπλήρωσις διὰ τοῦ ἀποθησαυρισθέντος ἐν τῷ ἀρχεῖῳ νέου γλωσσικοῦ ὕλικου καὶ τελικὴ σύνταξις τῶν ὑπὸ ἐκτύπωσιν ἄρθρων (γ δ ο ρ à - γ ω π ο λ ό γ ο ς) οὕτως, ὥστε ἡ προσωρινῶς διακοπεῖσα ἐκτύπωσις τοῦ δευτέρου τεύχους τοῦ Α΄ τόμου τοῦ Λεξικοῦ νὰ ἐπαναληφθῆ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ προσεχοῦς ἔτους 1966 καὶ συνεχισθῆ τοῦ λοιποῦ κανονικῶς καὶ μὲ ταχὺν ρυθμὸν.

Β΄. Αποδελτιώσεις - Δημματογραφίαι.— Οἱ νεώτεροι τῶν συντακτῶν παραλλήλως πρὸς τὸ συντακτικὸν αὐτῶν ἔργον ἀπισχολήθησαν καὶ εἰς ἀποδελτιωτικὴν ἐργασίαν. Εἰς ἀποδελτιώσιν ἀπισχολήθη ἐπίσης ἕξ ὀλοκλήρου καὶ ὁ ἕτερος τῶν γραφέων. Ἀποδελτιώθησαν ἐν συνόλῳ 2.500 σελίδες γλωσσικοῦ ὕλικου ἐκ χειρογράφων καὶ περιοδικῶν. Τὸ ἀποδελτιωθὲν γλωσσικὸν ὕλικόν, ὑπολογιζόμενον εἰς 40.000 περίπου δελτία, ἐλημματογραφήθη ὑπὸ τῶν συντακτῶν, συγχρόνως δὲ ἐταξινομήθη ἕξ ὀλοκλήρου εἰς τὸ ἀρχεῖον ὑπὸ τοῦ ἐτέρου τῶν γραφέων οὕτως, ὥστε νὰ εἶναι πρόσφορον εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων καὶ τὴν ἐν γένει ἐπιστημονικὴν ἔρευναν.

Γ΄. Ἀποστολαί.— Κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος 7 συντάχται ἀπεστάλησαν ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας πρὸς συλλογὴν γλωσσικοῦ ὕλικου ἐκ διαφόρων περιφερειῶν, συγκεκριμένως δέ : 1) ὁ κ. Ἰωάννης Ποῦλος ἐκ τῆς περιφερείας Λοκρίδος, 2) ὁ κ. Ἀθανάσιος Κωστάκης ἐκ τῶν παρὰ τὴν Ἰκαρίαν νησίδων Φοῖνων καὶ Θυμαίνης, 3) ὁ κ. Σταῦρος Μάνεσης ἐκ τῆς νήσου Ἀντιπάρου, 4) ὁ κ. Νικόλαος Κοντοσόπουλος ἐκ τῆς περιφερείας Ἐδέσσης, 5) ὁ κ. Δημήτριος Κρεκούκας ἐκ τῆς περιφερείας Παγγαίου, 6) ὁ κ. Δικαῖος Βαγιακάκος ἐκ τοῦ ἑλληνοφώνου χωρίου Καργκέζε τῆς Κορσικῆς, 7) ὁ κ. Ἀναστάσιος Καραναστάσης ἐκ τῶν ἐπίσης ἑλληνοφώνων περιοχῶν Ἀπουλίας καὶ Καλαβρίας τῆς Κάτω Ἰταλίας. Τὸ ἐκ τῶν ἀποστολῶν τούτων συγκεντρωθὲν ἰδιωματικὸν γλωσσικὸν ὕλικόν καθαρογραφεῖται καὶ κατατάσσεται ἤδη παρ' ἐκάστου τῶν συντακτῶν, θὰ ἀποτελέσῃ δὲ πολὺτιμον καὶ πλουσίαν συλλογὴν γλωσσικῆς ὕλης ἐκ 3.500 περίπου σελίδων τετραδίου ἐν συνόλῳ.

Ἐπιθυμοῦμεν νὰ τοῖσωμεν ἐνταῦθα τὴν ἀνεκτίμητον πράγματι συμβολὴν εἰς τὴν πληρεστέραν καὶ ἀριωτέραν ἐμφάνισιν τοῦ Λεξικοῦ τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἀποστολῶν τούτων, ἰδιαιτέρως δὲ τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὴν διάσωσιν καὶ ἀποθησαύρισιν γλωσσικοῦ ὕλικου ἐκ τῶν ἑλληνοφώνων περιοχῶν τῆς Κάτω Ἰταλίας καὶ Κορσικῆς. Διὰ τοῦτο ἡ Ἀκαδημία ἐπανειλημμένως ἐνέκρινε τὴν ἀποστολὴν συντακτῶν εἰς τὰς δύο ταύτας ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος ἑλληνοφώνους περιοχάς, ἵνα καὶ περισσότερον

γλωσσικὸν ὄλικόν περισωθῆ, συγχρόνως δὲ μελετηθοῦν ἐπιστημονικῶς τὰ λίαν ἐνδιαφέροντα τῶν περιοχῶν τούτων γλωσσικά ἰδιώματα, τὰ ὁποῖα ραγδαίως ἤδη τείνουν πρὸς πλήρη ἐξαφάνισιν.

Δ' Λεξικογραφικὸν Δελτίον.— Περαιτομένης τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ ἐνάτου καὶ δεκάτου τόμου τοῦ ἐπιμελείᾳ τῆς Διευθύνσεως τοῦ Λεξικοῦ ἐκδιδόμενου *Λεξικογραφικοῦ Δελτίου*, θὰ δοθοῦν οἷτοι κατ' αὐτὰς ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὴν κυκλοφορίαν. Εἰς τοὺς τόμους τούτους δημοσιεύονται ἀξιόλογοι καὶ πρωτότυποι γλωσσικαὶ ἐργασίαι, κυρίως τῶν συντακτῶν τοῦ Λεξικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἄλλων εἰδικῶν ἐπιστημόνων, προάγουσαι τὴν εἰς τὴν χώραν μας γλωσσικὴν ἔρευναν καὶ ἐπιστήμην.

Ε'. Βιβλιοθήκη.— Ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, οὕτω καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἡ Ἀκαδημία διέθεσε τὴν σημαντικὴν ἐκ 45.000 δραχμῶν πίστωσιν διὰ τὸν πλουτισμὸν τῆς πολιτίμου βιβλιοθήκης τοῦ Λεξικοῦ. Διὰ τῆς διαθεθείσης πιστώσεως ἠγοράσθησαν ἢ θὰ ἀγορασθοῦν ὑπερδιακόσιοι τόμοι Λεξικῶν τῆς Ἑλληνικῆς καὶ ἄλλων γλωσσῶν, βιβλίων καὶ περιοδικῶν, ἀπαραιτήτων διὰ τὸ ἐπιτελούμενον ἐν τῷ Λεξικῷ ἀξιόλογον ἔργον. Ἡ βιβλιοθήκη τοῦ Λεξικοῦ ἀπέκτησεν ἐπίσης κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἐκ διαφόρων δωρεῶν 35 τόμους χρησίμων βιβλίων.

ΣΤ'. Μεταβολαὶ εἰς τὸ προσωπικόν.— Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος μηνὸς Μαΐου ὁ ἐπίκουρος συντάκτης τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ κ. Εὐάγγελος Ροῦσος ἀπεστάσθη ἐπὶ ἓν ἔτος δι' ἀποφάσεως τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ Ἀρχεῖον Ἐκδόσεως Ἑλλήνων Συγγραφέων.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 8ῃ Δεκεμβρίου 1965

Ὁ Διευθυντῆς

κ. ἁ. α.

Ἰ. Χ. Ποῦλος

Β'.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΙΣ

τῶν πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου
ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου - 30 Νοεμβρίου 1965

Α'. Εἰσαγωγὴ λαογραφικῆς ὕλης.— Εἰς τὸ Ἀρχεῖον εἰσήχθησαν 37 συλλογαὶ λαογραφικῆς ὕλης ἐκ σελίδων ἐν συνόλῳ 7930. Ἐκ τῶν συλλογῶν τούτων 19 ἀπεστάλησαν ὑπὸ ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν, 4 ὑπὸ μαθητῶν καὶ ἄλλων, 9 κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Λαογρ. Ἀρχείου ἐκ τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ εἰδικῆς λαογραφικῆς ἐρεῦνης διὰ τῶν συνεργατῶν του Γεωργ. Αἰκατερινίδου καὶ Ἡλία Χουρτζαμάνη, μισθοδοτουμένων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τοῦ Βασιλικοῦ Ἰδρύματος Ἐρευνῶν, πέντε δὲ προήλθον ἐκ τῶν λαογραφικῶν ἀποστολῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἀρχείου.

Εἰς τὸ τμήμα τῆς Ἐθνικῆς Μουσικῆς Συλλογῆς περιήλθον 1347 ἠχογραφήσεις μουσικῆς ἑλληνικῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν καὶ λαϊκῶν χορῶν, ὡς καὶ εἰδικὴ λαϊκὴ μουσικὴ ἐκ Τουρκίας καὶ Μαρόκου ἐξ ἀπαιταλῆς πρὸς τὸ Ἰνστιτούτον Μουσικολογίας τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Βασιλείας.

Εἰς τὸ Κινηματογραφικὸν Ἀρχεῖον ἀπετυπώθησαν ἐπὶ 1420 μέτρων κινηματογραφικῆς ταινίας 14 λαογραφικὰ θέματα διὰ τοῦ ὡς ἄνω φιλολόγου Γεωργ. Αἰκατερινίδου.

Β'.— Κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἐνηργήθησαν ἐρευνητικαὶ ἐργασίαι ἐκ τοῦ προσωπικοῦ : 1) ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἀρχείου, Καθηγητοῦ, κ. Γ. Κ. Σπυριδάκη εἰς τὸ Λαογραφικὸν Ἀρχεῖον Παύλ. Βλαστοῦ εἰς τὸ Ἱστορικὸν Ἀρχεῖον Κρήτης εἰς Χανιά· 2) ὑπὸ τοῦ κ. Δημ. Οἰκονομίδου εἰς περιοχὴν Πωγωνίου Ἠπείρου· 3) ὑπὸ τοῦ κ. Στ. Ἡμέλλου εἰς τὰς